

Igatē dzirkstī darba prieks

Kristīne un Gatis LĀČI Igates pili ienāca nevis nejauši, bet likumsakarīgi – ar saviem sapņiem, pieredzi un spējām strādāt kopā. Jau ceturto gadu viņu ikdienā rit šajā vēsturiskajā vietā, bieži vien bez darbalaika robežām, bet ar skaidru sajūtu, ka tas, ko viņi dara, ir vajadzīgs ne tikai sev, bet arī sabiedrībai.

Abu dzīvesvieta ir apmēram desmit kilometru attālumā no pils – laukos, savā saimniecībā. Tur ir māja, zeme un briežu dārzs, kas Gata dzīvē ir vairāk nekā hobijs. Tomēr bieži vien viņi paliek arī pili – īpaši pasākumu laikā, kad darbs nebeidzas ne vakarā, ne naktī. Vasarās tas nozīmē intensīvu rosību. Ziemā ir klusāks, bet ne tukšs laiks: gatavošanās Ziemassvētkiem, Jaungadam, labdarības pasākumiem.

Kristīne ir no Latgales, Gatis – no Valmieras. Viņu kopdzīve aizsākās Rīgā, kur abi strādāja algotu darbu, brauca uz birojiem, dzīvoja pilsētas kņadā un nebeidzamajā steigā. Taču jau tad bija skaidrs, ka tā nav dzīve uz visiem laikiem, turklāt tā skriet caurām dienām nevajadzētu. Kristīnei bija sapnis par viesu māju, kaut vai mazmazītiņu, bet savu. Arī Gatis sapņoja par savu kaktiņu, savu stūrīti zemes, kur attīstīt lauksaimniecību un audzēt briežus. Kad viņi iegādājās īpašumu Limbažu pusē un devās prom no lielpilsētas, šie pirmšķietami nenoteiktie plāni sāka īstenoties un papildināties, nevis konkurēt. Tagad, atskatoties uz abu dzīves ceļu, šķiet, ka katra pietura ir bijusi likumsakarīga, lai sasniegtu lielāku mērķi.

Igates pils viņu dzīvē ienāca brīdī, kad šķita – viss jau ir pietiekami sarežģīti. Taču tieši tad jaunais pils īpašnieks Edijs Ošs, zinot Kristīnes pieredzi pasākumu organizēšanā un abu spēju strādāt draudzīgā komandā, piedāvāja viņiem kļūt par pils pārvaldniekiem. – *Viņš zināja, ka mums ir potenciāls*, – saka Kristīne. Pils tika iegādāta 2022. gada rudenī – ar domu, ka tieši Lāču pāris būs tie, kas to padarīs par dzīvu, dzirkstojošu kultūras un atpūtas centru. Tā arī notika.

Šodien Igates pils ir vieta, kur notiek koncerti, kāzas, labdarības pasākumi, tematiskie vakari un svētki. Vieni no pirmajiem lielajiem notikumiem bija latviešiem tik iecienītie Līgo svētki 2023. gadā – drosmīgs zaļumballes pasākums ar teātra izrādi *Skroderdienas Silmačos*, grupu *Credo* un *Mazais princis* koncertiem un plašu programmu, *pliko skrējieni* ieskaitot. Tas bija dārgi un riskanti, bet nepieciešami, lai parādītu, ka pils dzīvo. Tagad atskatoties, abi sauc šo grandiozo pasākumu par avantūru, jo iepriekšējās pieredzes šajā jomā nebija. Nākamajos pasākumos abi bija piesardzīgāki un vairāk apdomāja iespējamus riskus. Tomēr līgošana aizgāja uz urrā un šim solim sekoja Jaungada svinības, Ziedu svētki un citi pasākumi, kas pakāpeniski izveidojuši pils reputāciju. Pils lepojas ar ikgadējiem Ziedu svētkiem rudenī – tie notiek katru gadu kopš 90. gadu beigām.

Runājot ar viņiem, kļūst skaidrs, ka abi ir saskanīgi kā divi pieguloši cimdini. Kristīne ir pasākumu ideju un organizatoriskās puses motors, Gatis – saimniecisko procesu balsts. Viņi paši smejas, ka uz diviem amata aprakstā varētu minēt ap divdesmit vienību: no sētnieka un kurinātāja līdz elektrīķim, trauku mazgātājam, diķa apsaimniekotājam, pasākumu producentam un sociālo tīklu administratoram. – *Deleģēt gribētos vairāk, bet realitātē visu izdarām paši*, – secina Kristīne. Arī eglīšu virtenu remonts pirms Ziemassvētkiem katru gadu ir kļuvis par gandrīz vai tradīciju. Turklāt pie pils paši savām vajadzībām uztur nelielu saimniecību. – *Kopjam dārzu, siltumnīcu. Tagad priekšā ir pagalma labiekārtošana – pēc Raganas ceļa remonta viss tika pārraksts, tagad pašasari būs jāiekļāj melnzeme, jāstāda puķudobes*, – plāno Gatis. Ar netālu esošo Bīriņu pili Igate nesacenšoties. – *Divas pils ir kā radniecības, bet dažādas. Piļu uzbūve*

Kristīne un Gatis ir īstajā vietā īstajā laikā. Pils ir viņu izsapņotā lielā iespēja

un interjers ir atšķirīgi. Bīriņos saglabāts senais iekārtojums, mūsu pils ir gaiša un plaša ēka, – salīdzina Kristīne. Par nesen īstenoto Raganas ceļa posma remontu pāris izsakās atzinīgi. – *Kad ceļu mums blakus atjaunoja, tas bija pārsteidzoši – tikko bija uzbūvēts, un jau pirmajās nedēļās uz krodziņu sāka braukt vairāk cilvēku. Īpaši piektdienu vakaros ieradās neierasti daudz limbažnieku*.

Abu darba laiks kādreizējās baronu mītnes vietā nav nosakāms stundās un ir grūti izmērāms. Klienti zvina pat vēl vakarā, reizēm naktsmieru pārtrauc signalizācija, kas pārbauda saimnieku modrību. Pils ir kā otrās mājas, un robeža starp darbu un privāto dzīvi ir trausla. Tieši tāpēc īpaši svarīgas ir Kristīnes un Gata attiecības. Viņi paši atzīst: ja katrs strādātu citur, šādu dzīves ritmu izturēt būtu gandrīz neiespējami. – *Ja mēs strādātu atsevišķi, būtu jāšķiras, jo otrs to nespētu saprast un paciest*, – saka Kristīne. Tas, ka viņi ir kopā gan darbā, gan dzīvē, padara šo slodzi panesamu. Viņi ir ne tikai laulātie jau vienpadsmito gadu, bet arī partneri visdziļākajā nozīmē – viens otru saprotoši, papildinoši un atbalstoši.

Šogad viņi pirmo reizi patiesi apstājās un *iepausēja* – paņēma trīs nedēļu atvaļinājumu un pirmo reizi brīvbrīža gaitā iztika bez telefoniem. Bet pašu desmit gadu kāzu jubileja vasarā pagāja bez svinībām, jo tam vienkārši nebija laika. Galu galā jāorganizē taču svētki citiem! Tikai ziemā, prom no pils, viņi var būt tikai Kristīne un Gatis, nevis Lāči – Igates pils pārvaldnieki.

Vērojot pasākumu plānu, par ko regulāri tiek informēta sabiedrība, kļūst skaidrs, ka pils dzīve ir ciešā sazobē ar novada notikumiem. Šeit notiek labdarības Lūgšanu brokastis, kultūras pasākumi, piemiņas brīži. Telpas bieži tiek piešķirtas bez maksas, ja tas ir ļoti vajadzīgs sabiedrībai nozīmīgiem notikumiem. Paši viņi saka – naudas nav daudz, bet, ja var palīdzēt ar telpām vai saimnieciskiem resursiem, laipni lūgti, durvis ir vaļā.

Īpaša vieta pils dzīvē ir kāzām. Tās šeit notiek bieži, salīdzinoši zemāku izmaksu dēļ šo vietu īpaši iecienījuši latviešu pāri, kas dzīvo ārzemēs un iegriežas dzimtajā pusē, lai svinētu savus svētkus un sastaptu ilgi neredzētos, bet pēc tam dotos atpakaļ svešajās takās. Ceremoniju laukums pils teritorijā daudziem šķiet pievilcīgāks par netālu esošo ekumenisko Svētā Jāņa Kristītāja un Marijas Magdalēnas baznīcu. Tomēr arī baznīcā notiek laulību ceremonijas mācītāju vadībā. Bet dažkārt laulības pili notiek ar Dzimsarakstu nodaļas izbraukumiem. Pils elegance, kārtība, tīrība un spozme nosaka zināmu estētikas un uzvedības *latiņu* – te nevar būt paviršības un trakulības. Daži pāri tomēr vēlas nosvinēt *tā kārtīgi*, tāpēc ballīte reizēm notiek kaut kur citur. Kāds jaunlaulātais pat sacījis: – *Viesu mājā es jutos brīvāk – varu nejauši sasmērēt sienu un neuztraukties. Te tomēr izjūtu rāmīšus*.

Taču tie, kuri kāzām izvēlas Igati, to dara apzināti. Pat kāds poļu tūrisma firmas šoferis, kurš Igatē pavadījis nedēļu, sacījis, ka meitas kāzas gribētu rīkot tieši

Igates pils un palīgēkas ir kompakti izvietotas 8,5 ha platībā

šeit – viņam tas izmaksātu trīsreiz lētāk nekā Polijā, pat ierēķinot viesu atvešanu un aizvešanu. Nesen pili kāzas svinēja latvietis un korejiete – vīrietis dzīvoja, strādāja Dienvidkorejā un tur iepazīnās ar savu liktenīgo sievieti. – *Līgavas ģimene un radi – korejieši – visu fotografēja un brīnījās par pili, jo viņu kultūrā tādu nav, tur galvenokārt ir budistu tempļi*, – stāsta Gatis. Šīs kāzas jau kļuvušas populāras – nākamgad ir rezervētas svinības kādam pārim, kas ieraudzīja latvieša un korejietes kāzu bildes un nolēma, ka arī viņi grib kaut ko tādu.

Abi uzteic dalību Latvijas Piļu un muižu asociācijā. – *Ļoti noderīgi – gan reklāmas ziņā, gan kopienas dēļ. Roberts Grinbergs, valdes loceklis, ir ļoti aktīvs; viņš gandrīz par katru notikumu uzstājas televīzijā, tāpēc par mums uzzina arvien vairāk cilvēku. Tā ir svētīga lieta*, – vērtē Kristīne. Reto ceļojumu laikā abi ārzemēs cenšas apmeklēt pils un muižas. – *Tas ir neizsmeļams iedvesmas avots – idejas dizainam: sienām, kāpnēm, grīdām. Attēli internetā nespēj to aizstāt. Piemēram, Vīnē guvām daudz ideju, ko vēlētos ieviest arī šeit*.

Pils vēstures stāsti ir vēl viens virziens, kuru apsaimniekotāji gribētu attīstīt. Informācijas par pili ir maz, vecu fotogrāfiju gandrīz nav. Viņiem svarīgi šķiet ne tikai datumi, bet dzīvie stāsti. Viens no tiem ir par Hugo Legzdiņu – pirmās Latvijas zemūdenes *Ronis* komandieri, kura jubilejas katru gadu tiek atzīmētas Igatē. Šādi pasākumi un stāsti padara pili par dzīvu vietu, nevis tikai skaistu fonu. Jāpiebilst, ka leģendārais H. Legzdiņš, kurš dzimis un bērnību pavadījis Igates muižas kalpu mājā, savās atmiņās daudz stāstījis par šejienes norisēm 20. gadsimta sākumā. Viņa tuvinieki katru gadu atzīmē komandiera jubileju. – *Katru gadu 7. decembrī viņi brauc uz mūsu krodziņu, ietur pusdienas, notiek arī svinīgāks pasākums. Šogad dziedāja jūrskolas kora jaunieši*,

piedalījās viceadmirālis un bijušais Jūras spēku komandieris Gaidis Zeibots, tā bija 122. dzimšanas diena. Arī 100 gadu jubileja tika svinēta Igates pīlī, – piemin Kristīne.

Par visiedarbīgākajiem mārketiņģa instrumentiem Lāči dēvē atzinīgos vērtējumus, kas ceļo no cilvēka uz cilvēku. – *Mūsdienās atgriežas uzticēšanās un atsaucsmju princips “no mutes mutē”*. Mēs to jūtam ļoti tieši, ja kāds zvana un saka: “*Draugi stāstīja, ka pie jums ir brīnišķīgi*.” Tā ir labākā reklāma, – atzīst Gatis.

Kad viņiem jautā, vai abi ir laimīgi, atbilde ir pārliecinoša: – *Jā – īpaši šeit*. Kristīne pirmo reizi dzīvē dara darbu, kas sagādā patiesu prieku. – *Es pati nekad nebiju domājusi, ka varēšu strādāt ko tādu, kas man tiešām sagādā prieku, piedevām saņemt par to atalgojumu. Līdz šim darbs vienmēr bija “darbs”, par kuru saņemmu algu, bet bez aizrautības. Te es baudu procesu*. Savukārt Gatis pēc gadiem tirdzniecībā ir atradis jēgu darbā ar zemi, saimniecību un pili. Dzīve ir saspringta, visu laiku kustībā, tā patiešām nav viegla, tomēr viņu pašu izsapņota un izvēlēta. Un tieši draudzīgās, cieņpilnās laulības attiecības ir pamats, uz kā balstās viss pārējais – pils, pasākumi, darbs novadam un sajūta, ka Igates pīlī pukst divas spēcīgas, siltas sirdis.

Edmunds IMŠA

Autora un apsaimniekotāju albuma foto

Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem.

MAF
Mediju atbalsta fonds

Par publikācijas saturu atbild projekta «Personības spēks» īstenotāja – SIA «Izdevniecība Auseklis». Projekta Nr. 2025.LV/RMA/1.6.1/018